

05 A 430

05

A

430

I. N. S. S. T.
DE
ORIGINE ANI-
MÆ HUMANÆ,

Contra
CREATIONIS DEFENSOREM HELM-
STADIENSEM

pro
TRADUCE,
PRÆSIDE

M. JOHANNNE JACOBO

SEESSEN/ULMA SVEVO

In Florentissimâ Leucoreâ

*D. Aug. 18. in Auditorio Minori,
hor. antemer.*

Anno Salutiferæ Generationis
M. DC. LXIX.

Publicè Disputabit

MARTINUS VVESTPHALUS, Rügen-
vvaldâ Pomeranus.

WITTEBERGÆ,
Literis MICHAELIS MEYERL.

I N S T
DE

ORIGINE
MA HUMANAE

LIBRARI

GRATONIS DEBVSOREM HELM

STATUM

M I O H A N N E S A C O R O

05 A 490

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

LIBRARI

O. A. D. G.

Prodromus.

QUAEVAM questio illa de Origine Anima Rationalis inter difficillimas, quae moveri unquam possunt, merito recenseatur, atq; inde etiam factum sit, ut multi Eruditi Viri tō ἐπέξειν sustinuerint, tamen quia oppido utile est, definitivam hanc in re habere sententiam, plurimumq; (sunt verba B. Dn. D. Danhaueri (a)) expedit, firmam aliquam hanc de re habere sententiam in multis controversiis Theologicis, Juridicis, Medicis decidendis: animum appuli, animatus ab Antecessoribus multis atq; Praclaris, certò quid definire. Certa autem illa definitio non consistet in thesios confirmatione, quia ita videremur post Homerum Iliadem scribere, sed confutatione. Incidi enim nuper, sed quo facto nescio, in disputationem de Origine Anima Rationalis à M. Alto defensam Helmstadii, illam per legi, perlegendo plurima πᾶρρηγῶτα deprehendi, atq; inde in animum induxi brevibus lineolis, quantum quidem leges Academiae nostrae permittunt, eadem obiter tantum perstringere; cogitans, Non potest non bene cadere eventus, sicubi ἔ bona causa sit, ἔ bona, fini acquirendo, conferantur media. Contrarium autem, contraria defensuros manet: ἔ admissum unicum absurdum (ut luculentum hic habemus testimonium) in finit a ferè, satellitio satuberi, absurda consequuntur. Breviter ergo almanu denudabimus veritatem. Faxit DEUS ut FELICITER!

THESIS I.

CUM vindicanda nullibi non veritas, & larva detrahenda falsis, ibiq; quam Maximè, ubi publicus malè cautas mentes in præceps agit error:

A 2

(a) Disp. 6. Colleg. Psychol. p. 144.

ror: præmittenda jam esset terminorum explicatio, qui frequenti Adversariorum abusu notabiliores facti, sed quia nostra disputatio in vindiciis maximè erit occupata, inopia chartæ negotium hoc prohibet; remittimus autem interea B. Lectorem ad *Dexterrimum Naturæ Interpretem B. Sperlingium* (β) *Excellentissimum. Dn. Kirchmayerum* (γ) *præceptorem nostrum venerabilem.*

II. Quod autem DEUS immediatè, exclusis parentum animabus producentibus, in naturâ jam constitutâ, ubi creationi successit generatio, nequaquam animas nostras creet, confirmaturi sumus unico & quidem inter omnia argumenta reliqua ponderosissimo ratiocinio, ita autem illud insolutum cum Antagonistâ informam⁹, *Propagato eo, quod est in animâ, & non extra animam, ipsam etiam animam propagari necessum est. Sed post lapsum, docente fide, à parentibus in posteros propagatur peccatum originis, quod est in anima & non extra animam. E. ipsa anima etiam propagetur necessum est.* Hoc est illud argumentum (iudicio Adversarii haud e- quidem absurdo) ex quo omnis dubitatio circa hanc rem exorta est. Hoc est illud argumentum, quod adeò torsit S. Augustin⁹. (δ) ut stante animarum creatione, quam ipse hætenus Hieronymo fuerat assensus, neq; orando, neq; legendo, neq; cogitando & ratiocinando solutionem invenire poterit. *vid. Magnif. D. Calovius* (ε) *obsequiosè Venerandus Præceptor.*

III. Robur atq; firmamentum argumenti hujus unici debuisset meritò cum Theologos tum Philosophos Helmstadienses cum Augustino (de quo summè Rever. Dn. D. Calovius (ζ) & Excell. Dn. Thomasius (η) referunt, quod in postremis scriptis suis fuerit visus inclinare in sententiam de traduce) in contrariam partem trahere. Sed error, qui semel radices in animis egit, difficillimè eradicatur. Ita enim M. Altus, seu potius Respondens §. V. inquit, *Nihilominus tamen multi verosimilius censent, & natura ipsius animæ convenientius, si dicamus, eam non ex traduce esse, sed immediatè à Deo in nobis creari.*

IV. Quia

(β) *Tract. de Subtil. in Scal. Medit. 17. eff. 2. p. 476. Instit. Phys. l. 1. c. 3. q. 3. p. 114. seqq.*
(γ) *Disp. de Orig. animæ Humana* (δ) *Epist. 28. ad Hieron. fol. 101. D.* (ε) *In Harmon. Calixt. Heret. p. 506.* (ζ) *Loc. cit. p. 553.* (η) *Disp. Phys. de Orig. An. Hum. Sect. 3. p. 20.*

IV. Quia autem scit, nos ad credendum cuilibet asserto tam propensos haud esse, hanc subdit rationem, *Si anima, inquit, esset ex traduce, aut esset ex carne, aut ex anima. Non ex carne, quod quia non controversum, ideo probationem ejus omitto. Non ex anima, quia vel esset ex tota, vel ex parte: si ex tota, jam Pater totam animam transfunderet in filium, & sic vel ipse careret anima, vel eadem numero anima esset in duobus, Patre & filio, si ex parte, jam anima esset divisibilis.*

V. Hoc est illud argumentum, ex falsissima eorundem hypothese, quod inter creationem & educationem est potentia materiae medium detur nullum, natum, ob quod in Traducem tam infenso sunt animo. Hoc est illud argumentum, quod in Ecclesiam periculosum illum de formali peccati originalis introduxit errorem, si enim quaeras ex iis, quomodo cum infusione peccatum concilient originale? responsum accipies, quod formale peccati originalis pura puta sit privatio imaginis divinae: ut adeo de hominibus hisce judicium ferre aliud possimus nullum, quam quod *Excell. Thomae (θ)* tulit. *Eos nec in Philosophia sapere constituisse ultra Aristotelem, qualem quidem veteris aevi barbaries ad nos transmisit. Nec ultra Scholasticos in Theologia.*

VI. His in antecessum notatis, ad argumentum respondemus ipsum. Anima R. omnino propagatur ex anima Parentum, non quidem patris tantum, (quam ad sententiam Antagonista noster digitum intendere videtur) sed *πατρὸς* & a patre & a matre, causis quippe in actu generationis sociis. Vocabulum Ex character alias causae materialis hic nec ex mente Adversarii, nec ex mente nostra potest strictè accipi, cum ita per absurdè judicio *Celeberrimi Theologi Dn. D. Dorschei (ι)* *Anima ex semine tanquam ex materia oriri dicatur*. Sed ita latè, ut applicari possit non modo subjecto praesistenti, sed etiam purè nihilo, non modo materiae, sed etiam substantiae immateriali, vel formae incorporeae, atq; ita omnino dicimus, quod anima filii ex anima producat parentum, tanquam termino ex quo.

A 3

VII. Sc-

(θ) *Disp. de Orig. An. Rat. sect. 3. §. 136. p. 40.* (ι) *In Auctar Pentadec. Disert. 4. §. 46.*

VII. Sequela autem quam necit Adversarius est straminea, argumentor enim (1) in simili, *Si Angelus generat Angelum, aut generat ex tota sua essentia, aut ex parte essentia, non ex tota sua essentia, quia sic vel ipse careret, vel eadem numero essentia esset in duobus Angelis, quod iudicio M. Altii absurdum; non ex parte essentia, quia sic esset divisibilis, quod itidem ἀτοπον.* Jam videbimus quomodo M. Altus cum suo Præceptore Viro, ut loquitur, Incomparabili Cornelio Martini (κ) cujus iudicio omnino standum fuisset M. Alto, conciliari possit. Ita autem ille. *Quæro si Deus vellet, ut ex substantia alicujus Angeli emanaret Angelus ejusdem nature, an id Deo esset impossibile?* (secundum M. Altum utiq;) *Ego non puto, cum terminos contradictorios non videam, tum quod levius videtur efficere, ut ex Angelo emanet Angelus alius, quam eundem ex nihilo creare.* (2) Cornutus Adversarii Syllogismus robur (quod aliàs natura cornibus peculiare largita est) habet nullum, cum non utrinq; feriat; anima namq; sobolis ex animâ parentum est, non quidem, ut sibi falsò persuadet Antagonista, communicatione μετεκβατικῆ, quâ communicatum transit in illud, cui communicatur, ut eleemosynæ transeunt de divite in pauperem, sed ἀλλοποιητικῆ, quâ non ipsum communicantis proprium, sed illius ἐνέργημα simile, numero tamen diversum, in altero producitur, & eâ ipsâ productione communicatur; ut ignem igne accendimus, ita tamen ut nihil decedat entitati ignis accendentis. Pari ratione comparatum etiam est cum anima nostra rationali. *vid. B. Dn. D. Danbauerus. (λ)*

VIII. Elusâ ita difficultate, quam prætendebat Adversarius videndum jam, quid contra excipiat Antagonista. Diximus quod communicatio animæ sobolis fiat à patre per ἀλλοποίησιν, quemadmodum ignis alium, sine sui multiplicatione aut entitatis deperditione, ignem producat. Hoc simile ut difflet M. Altus ita §. VII. infit. *Contraria tamen sententia defensores simile ab igne desumptum, tanquam à re prorsus alienum, non admittunt. Etenim ignem non accendere alium ignem sine dependentia à materiâ.* Et paulo post, *Neq; enim accendit ignis alium ignem sine sub-*

(κ) In Comp. Theol. p. 199. (λ) In Colleg. Psychol. Diss. 6. p. m. 169.

*substratâ materiâ, ligno vel alius etiam generis pabulo: tanquâ materiâ & principio passivo. At verò parentes, quando producant animam sobolis, sine dependentiâ à materiâ illam producant. Quid quæso absurda tandem responsio, si hæc non est? Status Contr. erat hic. An quemadmodum ignis accendit ignem sine sui divisione & entitatis deperditione: ita etiam parentes propagent animam sobolis sine divisione & entitatis animæ amissione, Nos affirmavimus; M. Altus negat, fretus hæc ratione; quia ignis productio dependeat à materiâ. E. non potest esse similis certo quodam in tertio cum productione animæ. Ut res eo melius pateat, medium terminum M. Alti in formâ syllogisticâ proponemus. *Quicquid dependet in sui productione à materia, illud cum re spiritualis natura nullam habet similitudinem. Aqvi accensio ignis &c. E. O plumbeam & stupidam consequentiam. Non prodeant hodie Amanuenses Spiritus S. Prophetæ res spirituales (u) similitudinibus variis à rebus materialibus petitis explanates, M. Altus dicet, esse simile prorsus alienum. Facessat Salvator noster Christus, cui frequenti erat in usu; Regnum cœlorum adumbrare similitudinibus à rerum materialium productione defumtis (v) Discat (2) M. Altus simile non esse idem; dependat ergo licet ignis accensus ab alio igne, in suo esse à materiâ, in productione tamen καὶ ἀλλοποίησιν similitudinem habet cum animæ propagatione, ut ostensum.**

IX. Eadem in §. alium arietem, verum sat imbecillum, nobis obvertit, *Hanc, inquit, alii sententiam ad absurdum deducturi, tale struere solent argumentum. Quicumq; producit animam sine dependentiâ à materiâ, is creat eam. At verò parentes producant animam sine dependentiâ à materiâ. E. creant eam. Conclusionem in absurdis habendam esse nemo non videt. E. vel Major vel Minor erit falsa, non Minor, quia res spiritualis in esse non dependet à materiâ. E. Major, quam tamen Adversarius ut firmissimam profert. Examinabimus firmitudinem Majoris triplici modo, (1) dando instantiam. Quicumq; producit rem sine dependentiâ à mate-*

(u) Jerem. c. 1. vers. 11. 13. & alibi passim (v) Matth. 13. per tot. Job. 3. 12. & alibi passim.

materia, is creat eam. Atqui Pater indivinis produxit Filium sine dependentia à materia. E. creavit eum. Conclusio analogiæ fidei repugnat, E. vel Major, vel Minor erit falsa, non Minor, quã nostri loco probavit B. D. Danbaurg. (ξ) E. Major, quæ Antagonistæ (2) formando propositiones contradictorias hasce. Qvicunq; producit aliquid sine dependentiâ à materia, is creat illam rem. Et qvicunq; producit aliquid non sine dependentiâ à materia, is non creat illam rem: prior ex mente Antagonistæ in dubitatio est vera, altera E. indubitato erit falsa, cum in contradictoriis plus uno verum esse non possit. Si verò posterior est falsa. Eva à DEO non erit creata, cum ex costâ viri sit producta; vinum in nuptiis Cananæis non erit creatum, quia ex aqua productum. Si autem non sunt creata, erunt necesario generata, quia (verba sunt M. Alti) *sole meridiano clarius est, quod duo tantum non plures productionum sint modi, generatio scilicet & creatio*; si verò sunt generata formaliter, & generatio est productio rei sibi in specie similis, quid jam erit DEUS noster gloriosus; erit homo, speculum fragilitatis, erit vinum, abjecta creatura. (3) Negamus simpliciter Majorem, quod omne id, quod in sui productione non dependet à materia, creetur actutum. Nonne species intelligibiles omnes, omnes item acquisiti habitus, intelligentia, sapientia & scientia, in sui productione non dependent à materia; idq; in Angelis nequidem dependentia subjectivâ materiali, neq; tamen creantur. Conf. quæ accuratè atq; affatim dicta sunt à B. Sperlingio. (o)

X. Ne autem M. Altus ad nostras instantias planè obmutuise videatur, arripit imbellem valdè distinctionem quandam. *Sed hæc, inquit, licet non dependeant à materia physica, dependent tamen ab aliquo subjecto spirituali. Quæ dependentia ubi locum invenit, creatio exulat.* Aliis absurditatibus hæc in distinctione implicatis, dimissis, M. Alti medium terminum in formam syllogisticam iterum redigemus. *Ubi datur dependentia aut à materia physica, aut à subjecto spirituali, ibi exulat creatio.* Hæc propositio bimembris duplici laborat absurdo. Sequitur enim.

(1) ex-

(ξ) In Hodof. Phæn. III. p. m. 183 seq. (o) Tract. de subtil. in Scal. Medit. 12. eff. 2. p. 467.

(1) ex eadem apertissima contradictio, quæ indicium absurditatis atq; falsitatis. Argumentor quoad prius membrum ita. *Ubi datur dependentia à materiâ physicâ, ibi exulat creatio. Atq; in creatione mediata datur dependentia à materiâ physicâ. E. in creatione, mediata exulat creatio.* Si hæc jam non contradictio est, quid contradictio amplius sit nescio? Major est extra dubium, & Minor supra exemplo Evæ & vini est probata. vid. insuper Cl. Scheiblerus (π) (2) Antagonista noster §. VIII. probat, quod duo in universum productionum sint modi, generatio nempe & creatio: ad generationem autem §. IX. reducit formas accidentales. His positis, argumentor quoad posterius membrum ita. *Quicquid dependet à subjecto spirituali, illud non creatur, sed generatur. Subsumo. Imago divina, forma accidentalis, in primo homine, dependebat à subjecto spirituali. E. Imago divina non fuit creata (latè sumto vocabulo) sed generata.* Si verò fuit generata jam primo homini fuisset naturalis, quia quod physicè generatur naturale est, haud supernaturale. Videat E. M. Altus, quomodo concilietur cum suis Præceptoribus Calixtis, Drejero aliisque.

XI. Antequam Antagonista argumenti hujus vela pandat amplius, §. IIX. vult generationem & creationem ex parte (si verò ex toto, jam non rationibus, sed fuste potius eslet adigendus.) per necessarium quoddam requisitum describere, & dicit. *Quod generatio ab aliquo subjecto intrinsecè, creatio autem à nullo dependeat.* Prius ut non negamus, ita posteriq; falsum esse, petereq; principium dicimus, vi supra allatorum, quæ uti firma satis fuerunt, & inconcussa, quod scio, perstabunt, firmiora tamen fiunt, si rationem haud postremam B. Danbaueri (ε) hic adjicimus. *Dicitur, inquit, aliquid (quod creatur) dependere à materia per dependentiam obedientialem; sic lutum habuit potentiã obedientialem ad animam hominis.*

XII. Et hanc dependentiam à subjecto §. IX. ulterius explicat, scribens. *A subjecto itaq; dependere nihil aliud fuerit, quam dependere ab aliquo tanquam principio, intrinsecò, passivo, causalitatem materia obeunte,*

B

adeoq;

(π) In opere *Metaph. l. 2. c. 3. n. 615.* (ε) *Colleg. Psych. Diss. 6. p. m. 162.*

adeoq; per potentiam passivam apto nato ut ex eo aliquid generetur. Dependet autem à subjecto in fieri formæ materiales, formæ accidentales & composita. Ex adverso à nullo subjecto dependent Angeli, materia prima & anima rationalis. Satis hæc pro edicto prætorio. Qvis quæso Philosophorum unquam dependentiam à subjecto ita absurdè descripsit? Hæcenus in Scholis Philosophorum sanorum ita fui informatus, quod dependentia à subjecto propriè sit accidentium, materiam Ex quâ (consentientibus omnibus Philosophis) principiû passivum respicientium. *vid. Jul. Cas. Scaliger* (σ) *B. Dn. D. Scharfius* (τ) & *Cl. Weisius*, (υ) aliiq; innumeri. Hisce omnibus in superhabitis M. Altus pro suâ in rebus Philosophicis peritiâ novam, sed à contradictione haud liberam dependentiæ à subjecto definitionem effinxit, quam instituto suo egregiè putat inservire, cum tamen nil minus faciat, quod apertè subjecta docent exempla. Argumentor enim. *Dependere à subjecto, est dependere ab aliquo tanquam principio intrinseco, causalitatem materiæ obeunte.* Subsumo. *Atqui forma materialis formæ accidentales & composita dependent à subjecto, E. forma materiales & c. dependet à principio intrinseco passivo, causalitatem materiæ obeunte.* Conclusio inter absurda absurdorum absurdissima nutneranda est. Absurditas quoad primum membrum, quod peculiarem requireret disertationē, sufficientissimè luci exposita est à *Viro Incomparabili B. Sperlingio* (Φ) ad quem ob materiæ copiam & chartæ inopiam M. Altum remisum volumus. Quoad posterius membrum absurditas in aprico planè posita est: adeat M. Altus, si nondum adiit, Scholasticos omnes (quorum laudes *Calixti & Hornejus* ad cælum usq; alias extollunt. *vid. πάνυ D. Calovius* (χ) *Præceptor noster sanctè Venerandus.*) in specie autem *Fr. Suarezium* (Ψ) quem citat *B. Scheiblerus* (ω) qui vices omnium agat, atq; M. Altum erudiat his verbis. *Entitas accidentalis in abstracto sumta non habet causam (materialem) ex quâ intrinsecè componatur.* Erudiant etiam nostrum Magistrum libelli *Metaphysici* pro tiroibus scripti. Vices iterum omnium

(σ) *Exercit. Exoter X. p. m. 55.* (τ) *In metaph. Exemp. c. 11. p. 117.* (υ) *In comp. Metaph. p. 173.* (Φ) *In Instit. Phys. lib. 1. c. 3. q. 1. p. 77.* (χ) *Tom. 1. Syst. p. 76. & 87. & Prefat. in sag. Theol.* (Ψ) *Disp. Met. 14. sect. 1.* (ω) *In op. Metaph. l. 2. c. 6. n. 42. p. 256.*

omnium agat *Cl. Weisii* (aa) quem si legisset, tam absurda certè non protulisset.

§. XIII. Hisce autem absurdis ac contradictoriis in antecelum notatis ad hypothesein ex thesi transit noster Antagonista; quid autem profecturus sit, cuilibet de facili innotescet, diruto enim fundamento, cadat domus necessum est. Ita autem §. X. inquit. *Ostensuro jam, animam rationalem non generari, in proclivi erit ita argumentari: Quod generatur, id à subjecto aliquo dependet. Anima rationalis à nullo subjecto dependet. E. anima rationalis non generatur.* Hoc est illud argumentum Achilleum scilicet! unico quod corrui ictu. Si Major est, uti quidem concepta esse debet, atq; etiam est, quod ex §. 14. & 15. palam est, de dependentia à subjecto, causalitatem materiae obeunte, tunc ἀτοπος prorsus est, uti jam patuit, & porro patefcet ex adversario ipso. Estο λόγος συλλογίζων. *Quicquid dependet à subjecto causalitatem materiae obeunte, id dependet à materia ex qua strictè dicta.* Ratio propositionis hujus est, quia consentientibus Philosophis omnibus, de causalitate materiae, materia ex qua solum participat, cum reliquæ species, nempe in qua & circa quam nudum nomen participant, adeoq; æquivocè. *Atqui habitus omnes etiam Theologici, fides, spes, charitas, species item intelligibiles, dependent à subjecto, nempe intellectu, fatente §. X. Antagonista ipso. E. dependent à materia ex qua strictè dicta.* Intellectus noster non erit amplius quid spirituale, sed materiale, immo ipsa anima R. non erit amplius spiritualis, quia secundum §. XVI. anima & intellectus non differunt realiter. Omnia iterum absurda, ex Majore absurda prognata. Porro adhuc unum circa hanc §. notandum. Hactenus dependentia à subjecto M. Altus, ad contradictiones, ut autumo, natus, per totam ferè disputationem generaliter & definitivè descripsit, quod sit illa, quando aliquid dependet à materia, ut principio passivo intrinseco. In fine autem §. X. hæc adjicit verba, prioribus apertè contradictoria, *Sive hæc productio sit dependentia à materia.*

B 2

teria.

(aa) In Comp. Metaph. p. 256.

*teria sive aliunde, aut parum aut nihil refert. Ex his nos nostro concludimus bono ita. Cujus rei productio aliunde dependet, quam à materiâ ex quâ illa fit non per creationem, sed generationem. Atqui productio animæ R. aliunde dependet quam à materiâ Ex quâ E. productio A. R. non fit per creationem, sed generationem. Major est nostri Antagonistæ. Minor probatu est facilis. Nonne A. R. ita arctissimè cum semine unita est, ut absq; semine non nisi per miraculum & absolutâ Dei potentiâ, secundum *Fonsecam* (ββ) produciposfit, quod invictum, ut gravissimè monet *B. Dn. D. Danhauerus* (γγ) argumentum est dependentiæ. Plura hanc in rem lectu dignissima habet *Excell. Dn. Kirchmajerus* (δδ) *Præceptor atq; Patronus Magnus*. Spontè itaq; jam corrui argumentum Adversarij ita informatum. *Quicquid à nulla dependet materia neq; in fieri, neq; in esse, id creatur. Atqui A. R. à nulla dependet materia & c. &.**

XIV. Coeterum, ita pergit §. XI. noster Antagonista, *sicut enim semen aut aliud corpus materiam animæ nostræ non præbet, ita nec anima animæ materia existere potest.* Posteriq; ex defensoribus Traducis nemo unquam asseruit, ideoq; longè suâ probatione frustraneus & absurdus est M. Altus, Prius autem, præcisè loquendo, quod probandū erat, improbatū dimittit, ut omnia perversè agat. Deinde de materia ex quâ si sermo M. Alto non solum anima nostra destituitur materia sed & corpus equinum, licet hoc neget M. Alto, non est materia animæ equi, cum iudicio *Theologorum Cæleberrimorum B. Dorschei* (εε) & *B. Danhaueri* (ζζ) nec non *Dexterrimi nostri Nature Interpretis B. Sperlingii*, (ηη) nec formæ brutorum oriuntur ex semine, nec habeant materiam intrantem, sed præjacentem tantum; si enim animæ haberent materiam ex quâ, dum generatio fieret per decisionem, si autem per decisionem, dividendo fieret generatio, quod *sana Philosophia* non admittit. Si autem sermo est de materiâ in quâ, animæ omnino adscribimus eandem cum Antagonista ex §. XVII.

XV.

(ββ) *lib. 5 Metaph. c. 2. quæst. 4.* (γγ) *In Colleg. Psych. Disp. 6. p. m. 162.* (δδ) *In Melet. Phys. ad tert. Regest. Placentin. quæst. 2.* (εε) *In Audi. Pentad. Disfert. 4. §. 46.* (ζζ) *Loc. cit. Disp. 5. p. 34. seq.* (ηη) *l. 1. Inst. Phys. t. 3. q. 1.*

§. XV. Transacta controversia de materia animæ M. Altus §. XII. pedem promovet ad causam efficientem. *Multo minus, inquit, esse potest, ut anima parentis animæ sobolis sit causa efficiens. Nulla enim causa efficiens, quæ quidem finita est & suis circumscribitur limitibus, agit, nisi adsit substrata materia in quam agat & ex qua aliquid producat: alioquin enim crearet, quod opus solius DEI est.* Nihil magis optandum esset, quam ut semel tantum M. Altus rationem talem in medium afferret, quæ si in formam redigitur, non pateretur instantias; certissimum hoc nobis signum est, Præceptorem suum D. Hornejum (θθ) non legisse. Ecce enim paratas instantias ad rationem M. Alti, quæ in forma talis est. *Nulla causa efficiens finita agit, nisi adsit substrata materia in quam agat & ex qua aliquid producat.* Subsumo (1) in genere. *At qui omnes actus, quibus intellectus producuntur habitus, sunt vera habituum causa efficiens finita. E. Actus quibus intellectus producuntur habitus non agunt, nisi adsit substrata materia, in quam agant & ex qua aliquid producant.* Conclusio etiam illi, qui extremis tantum labris de Philosophia aliquid gustavit, est absurda, monstret nobis M. Altus materiam Actuum intellectus in quâ & ex quâ producantur habitus, & Phyllida solus habeto. Absurda E. est vel Major, vel Minor, non Minor, quam Duumvir Philosophiæ Scaliger (ιι) cum Cl. Scheiblero (κκ) sufficientissimè probavit. E. Major, quæ Antagonistæ. Subsumo (2) in specie. Ex unâ firma & solidâ demonstratione effectivè dependet habitus quidam scientificus. *Vid. Thomas (λλ) & Franc. Svaretz. (μμ) & tamen demonstratio ut sic, quatenus præscindit à subjectis, Angelo & Anima R. neq; agnoscit propriè materiam in quâ, multo minus ex quâ.* Reliqua thesi præsentis inspersa spontè suâ corruunt.

§. XVI. De causa efficiente unus adhuc scrupulus nostrum tenet Adversarium, ideoq; §. XIII. pergit ita. *Neq; firmis evincitur argumentis, animam parentum esse causam animæ sobolis per emanationem.* Quia autem ex Traducianis (ita nos nominant Infusiani) nemo, quod sciam, hâc

(θθ) In Proces. Disput. cap. 8. (ιι) Exerc. 307. f. 4. p. 925. (κκ) In op. Met. l. 2. c. 8. num. 102. seq. (λλ) In 1. 2. q. 51. art. 1. (μμ) Disp. 44. sect. 9. num. ult.

hâc phrasi propagationem animæ nostræ incrustavit; ideoq; probationem Adversarii ad trutinam veritatis (quod quidem facile fieri posset, cum cum Zabarella (vv) & Goclenio (ξξ) causam per emanationem cum immanente confundat) non examinamus accuratius. Causa autem quare Autores nonnulli terminum (causa per emanationem) adhibuerint, hæc videtur esse. Fuerunt quidam ex Philosophis, qui ita pingui-ter de animæ humanæ traduce philosophati sunt, quasi nihil ea discreparet ab educatione è potentiâ materiæ. Ab hisce ut divortium facerent alii, imprimis autem *Vir* (iudicio M. Alti) *Incomparabilis Cornelius Martini* (oo) inter traducem, puta ita crassè intellectam, & novam creationem, tertiam reperiri viam dixit, quam & ipse sequitur, sobolis animam statu-ens ex anima parentum emanare. Hic est ille ictus, quem M. Altus liti-gaturus emerito Professore inflixit. Factum tali Magistro haud dignum. Immo quod magis adhuc est, vivo suo Præceptori Dn. D. *Hildebrando* (ππ) in faciem contradicit M. Altus, ita enim ille. *Difficultas omnis tollitur, si animam nec immediatè à DEO creari, nec ex traduce, sed ab animâ paren-tum EMANARE statuas, quæ modus propagandi animas rationales non absurdus.*

§. XVII. φιλαυτία absq; dubio Magistrum nostrum undiquaq; oc-cupavit, quæ enim semel in disputatione suâ posuit, ea tertia vel quartâ vice reperire licet. ΑΠΟ Τῆ ΚΑΙΝῆ enim §. XIV. & XV. ponit ea (mutatis qui-busdam saltim verbis) quæ protulit §. VIII. & IX. Ut autem nos stigma hoc effugiamus, crambem bis coctam, quæ mors est, apponere nolumus, sed M. Altum ad superius dicta remittimus.

§. XVIII. *Hæc jam sunt, quæ in antecessum (ut loqui amat Antagoni-sta) delibata oportuit. Ex quibus sequentia in dubitato vera, (in dubi-tatò falsa voluit dicere) concludimus. Primum scil. est. anima ratio-nalis venit in censum ἑ numerum earum rerum, quæ à nullo subjecto depen-dent.*

(vv) lib. 2. de Med. Demonstr. c. 5. (ξξ) Part. 1. Inst. Log. p. 52. (oo) In Comp. Theol. p. 194. seq. (ππ) In Instit. Sacris Disp. XI. §. XI.

dent. Hanc conclusionem hoc probat argumento Adversarius. *Nulla substantia spiritualis à subjecto in esse suo dependet. Atqui Anima R. est substantia spiritualis. E.* Egregia, si Diis placet! probatio, probandum erat Adversario. Animam rationalem dependere à nullo subjecto, probat ita, quia anima in esse suo à nullo dependet subjecto. Idem esset ac si probare vellem; animam nostram non esse spiritum, quia non est angelus. Probatio cachinno excipienda, quæ tamen similis Antagonistæ.

§. XIX. *Secundum in dubitato verum (in dubitato falsum) est. Anima rationales in fieri à nullo quovis dependent subjecto. Quod quidem ex prioribus liquido fluit, nec ulteriori probatione eget. Sicut enim res in esse suo se habet, ita etiam in fieri sive produci. Falsum hoc, immo plusquam falsum est. arguo. Quicquid naturaliter (demto miraculo) sine præjacente materia non potest produci, id dependet subjectivè in fieri à materia. Atqui anima rationalis &c. E.* Major propriam radiat luce. Minor supra firmissime fuit probata. Hæc vice Experientiam, Magistram optimam, saltem ad eam, hæc nos affatim informabit; omnes omnino animas, quæ unquam fuerunt, adhuc sunt, in posterum futura erunt, in, cum & sub semine tanquam subjecto produci.

§. XX. *Tertium est: Anima non generatur à parentibus. Quodcumque enim generatur, id dependet à materia seu subjecto aliquo, Anima rationalis, ut ex dictis patet, à nullo dependet subjecto seu materia. E. non generatur.* SuffICIENTER quoque & hoc argumentum supra est dilutum: ex superabundanti verò volumus conferre Minorem cum iis, quæ §. XVII. dicta sunt. Minor hæc est. *Anima rationalis à nullo dependet subjecto seu materia.* Hujus propositionis §. XVII. habetur apertè contradictoria. *Quo quidem modo corpus animi materia est, & in eo tanquam subjecto recipitur.*

§. XXI. *Quartum est: Anima rationalis à DEO immediatè creatur. Quicquid enim à nullo subjecto dependet, id quando fit, creatur. Neg, enim*
alia

alia productio est independens à materia, quam creatio. Atque anima rationalis &c. E. Supra quoque & hoc argumentum satis superque fuit enervatum. Si dependentia à subjecto ut materia in qua intelligitur, eandem omnino animæ nostræ adscribimus; sin autem de dependentia, à subjecto ut materia ex qua, eandem non solum animæ rationali, sed & formis materialibus & accidentalibus denegamus, quæ tamen secundum Adversarium non creantur, sed generantur.

§. XXII. Ne autem §. ultima sine absurditate abeat, hæc adjicit Antagonista. Tum sine dubio à DEO creari animas, quando foetus in utero materno efformatus, & ad animationem jam dispositus est: in mare nempe circa diem 40. in foemina verò circa 80. Vecors isthæc credat, non cordatus, falsa est sententia hæc & absurda perquam, argumentor. Ubi & quandocumque dantur animæ operationes, ibi anima actu statim adest. Εὐδηλον. In primis à conceptione diebus, septimanis, immo horis etiam dantur animæ operationes. E. Minorem experientia probat, approbat Hippocrates, comprobat Platerus, nec improbat quicumque; quid sit anima, & quid contra misellum & imbelle accidens sit δὲ νόσεως πλαστικῆς ad substantiæ productionem nequaquam suffectura, nòrit. Plura lectu dignissima hæc de re ex Platero habet ὁ πᾶνυ B. Sperlingius (ee) quem, si lubet, vide. Stat nobis Veritas, stet Tibi Rerum Stator GLORIA!

(ττ) Defens. Tr. de Orig. form, c. 7. p. 158. seq.

05 A 430

ULB Halle

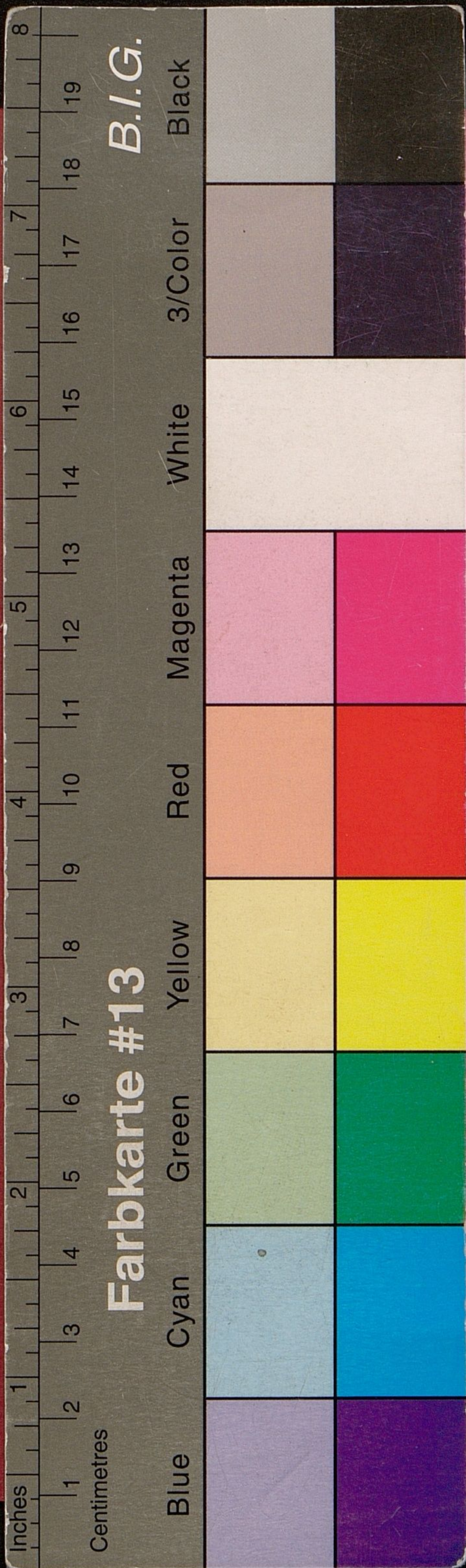
3

004 208 803

V3A7

I. N. S. S. T.
DE
ORIGINE ANI-
MÆ HUMANÆ,

Contra
CREATIONIS DEFENSOREM HELM-
STADIENSEM

pro
TRADUCE,
PRÆSIDE

M. JOHANNES JACOBO
SEGEN/ULMA SVEVO
In Florentissimâ Leucoreâ

D. Aug. 18. in Auditorio Minori,
hor. antemer.

Anno Salutiferæ Generationis
M. DC. LXIX.

Publicè Disputabit

MARTINUS VVESTPHALUS, Rügen-
vvaldâ Pomeranus.

WITTEBERGÆ,
Literis MICHAELIS MEYERL.